

P R O G R
hospodárskeho a
A M
sociálneho rozvoja
obce
RATKOVO

Okres MARTIN, Žilinský samosprávny kraj

November 2015

Obsah

ÚVOD	3
ANALYTICKÁ ČASŤ	4
1. Charakteristika územia	6
1.1. Administratívne začlenenie.....	6
1.2. Riadenie a samospráva	6
1.3. Plochy pozemkov	7
1.4. Historický a urbanistický vývoj obce	8
2. Prírodný potenciál	9
2.1. Geomorfologické pomery	9
2.2. Klimatické pomery	9
2.3. Hydrologické pomery	10
2.4. Kvalita ovzdušia	10
2.5. Pôda	10
2.6. Lesníctvo.....	10
2.7. Poľnohospodárstvo	11
2.8. Enviromentálna regionalizácia.....	11
3. Demografický potenciál.....	12
3.1. Počet obyvateľov	12
3.2. Prirodzený prírastok a migrácia obyvateľstva	14
3.3. Národnostné zloženie.....	14
4. Životná úroveň	14
4.1. Bývanie	14
5. Ekonomický potenciál	15
5.1. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	15
5.2. Nezamestnanosť v obci.....	15
5.3. Podnikateľská sféra.....	17
5.4. Hospodárenie obce.....	17
6. Technická infraštruktúra.....	19
6.1. Dopravná infraštruktúra	19
6.2. Inžinierske siete	20
7. Občianska infraštruktúra a vybavenosť	21
7.1. Infraštruktúra vzdelávania	21
7.2. Sociálna infraštruktúra	22

7.3. Zdravotná infraštruktúra	22
7.4. Kultúrny potenciál	22
7.5. Športová infraštruktúra a cestovný ruch	23
8. Postup spracovania PHSR	24
8.1. Opis rozvojovej stratégie	25
8.2. Zabezpečenie a realizácia	26
9. SWOT analýza	27
10. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja	28
STRATEGICKÁ ČASŤ.....	30
Strategická vízia.....	30
Strategický cieľ 1	30
Strategický cieľ 2	31
Strategický cieľ 3	32
Akčné plány.....	32
Prílohy.....	36

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR), spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

PHSR koncepcne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie bude zárukou, že PHSR nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov (zoznamom vecí, na ktoré obec nemá peniaze), ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

PHSR je v zmysle Zákona č.309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja základným dokumentom, podľa ktorého sa vykonáva podpora regionálneho rozvoja. Regionálny rozvoj sa realizuje s finančnou podporou Európskej únie prostredníctvom štrukturálnych fondov, s finančnou podporou štátu prostredníctvom programov štátnej pomoci, dotácií a preto je podmienkou, aby PHSR obce nadväzoval na strategické a programové dokumenty na národnej úrovni (Národná stratégia regionálneho rozvoja, Partnerská dohoda, Program rozvoja vidieka 20014 - 2020, Operačné programy) a dokumenty podpory na regionálnej úrovni (PHSR Žilinského samosprávneho kraja).

Pri tvorbe PHSR obce boli uplatnené základné princípy a to, že je založený na kvalitných a overených dátach, je v súlade s udržateľným využívaním hodnôt a zdrojov obce RATKOVO a je výsledkom komplexných analýz.

PHSR obce RATKOVO je vytvorený partnerstvom hlavných aktérov v obci, tak ako to ustanovuje uvedené znenie zákona.

Vízia strategického rozvoja je vyjadrená v konkrétnych rozvojových projektoch.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja prinesie pre obec výsledný očakávaný efekt len vtedy, ak budú obec, podnikatelia a inštitúcie spolupracovať a vzájomne sa podporovať.

Spracovaním Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce RATKOVO bola poverená **Regionálna rozvojová agentúra Dolný Turiec**, koordinátorom bola Ing. Janka Mikušáková, ktorá má so strategickým plánovaním skúsenosti a pôsobí v agentúre ako projektová manažérka .

ANALYTICKÁ ČASŤ

Pri spracovaní PHSR obce RATKOVO spracovateľ vychádzal zo získaných materiálov o histórii obce, o jej doterajších aktivitách, zo štatistických údajov a údajov ÚPSVaR.

Dôležitým materiálom v analytickej časti spracovania dokumentu bol dokument PHSR obce na roky 2007 - 2013.

Obec RATKOVO nemá spracovaný územnoplánovací dokument - **Územný plán obce.**

A) Audit zdrojov

Profil obce bol na základe podkladov získaných spracovateľom spracovaný za aktívnej účasti Obecného úradu, spoločenských a mimovládnych organizácií v obci, občanov a zástupcov podnikateľskej sféry.

B) SWOT analýza

SWOT analýza bola spracovaná zo získaných relevantných informácií Obecného úradu Diaková a vlastného zisťovania spracovateľa. Jej definitívna podoba bola spracovaná po konzultácii so starostom obce. V SWOT analýze boli definované silné, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia a z nich boli potom spracovateľom stanovené :

C) Faktory rozvoja a kľúčové disparity

STRATEGICKÁ ČASŤ

- STRATEGICKÁ VÍZIA OBCE
- STRATEGICKÉ CIELE
- ŠPECIFICKÉ CIELE
- OPATRENIA
- AKTIVITY / AKČNÝ PLÁN

STRATEGICKÁ VÍZIA

Obec RATKOVO bude rozvíjajúcou sa obcou v zdravom životnom prostredí a s kvalitným životom jej obyvateľov, ktorá bude silnou súčasťou regiónu TURIEC.

STRATEGICKÉ CIELE

I.

Zabezpečiť vysokú kvalitu života pre všetkých obyvateľov obce , so zameraním na zdravé životné prostredie

II.

Vytvoriť podmienky pre aktivizáciu miestneho obyvateľstva pri zachovávaní tradícií a zhodnocovaní miestneho potenciálu

III.

Využiť prírodné, kultúrne a historické dedičstvo na rozvoj cestovného ruchu

ANALYTICKÁ ČASŤ

1. Charakteristika územia

1.1. Administratívne začlenenie

Obec RATKOVO patrí od roku 1997 do Žilinského kraja, okres Martin- historický región Turiec . Obec zaraďujeme medzi malé obce s potenciálom rastu

Zdroj: ratkovo.oma.sk

1.2. Riadenie a samospráva

Obec RATKOVO je samostatný samosprávny územný celok SR združujúci občanov s trvalým pobytom a subjekty vykonávajúce činnosť na území obce. Je právnickou osobou, hospodári s vlastným majetkom a majetkovými právami.

Základnou právnou normou obce je štatút obce, všeobecne záväzné nariadenia, uznesenia orgánov obce.

Základnou úlohou obce je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby jej obyvateľov.

Orgánmi obce sú obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Starosta obce je v zmysle Zákona 369/1990 o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov najvyšším výkonným orgánom obce a zároveň štatutárom.

Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä určuje zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce. Počet poslancov Obecného zastupiteľstva v RATKOVE je 5.

Orgánmi Obecného zastupiteľstva sú obecný úrad ako výkonný orgán obecného zastupiteľstva, komisie OZ ako poradné iniciatívne a kontrolné orgány a hlavný kontrolór.

Do pôsobnosti obecného úradu patrí:

Obec je spolu s ďalšími obcami zriaďovateľom Spoločnej úradovne so sídlom v Sučanoch .

Zastrešuje prenesený výkon štátnej správy na úseku stavebného poriadku.

Obec je členom ZMOT, OZ Pod Fatrami, ZTVFC....

1.3.Plochy pozemkov v katastrálnom území Ratkovo

V roku		2014
Celková výmera		90
Z toho poľnohospodárska pôda	orná pôda	36
	TTP	17
	záhrady	4
	celkom	57
Nepoľnohospodárska pôda	lesná pôda	8
	ostatné plochy	25
	celkom	33

Zdroj: Štatistická ročenka o pôdnom fonde k 1.1.2014

Z tabuľky vidieť, že viac ako polovicu (63,6 %) katastrálneho územia obce tvorí poľnohospodárska pôda. V porovnaní s rokom 2007 poklesla výmera poľnohospodárskej pôdy o 4,38 ha. V rámci katastrálneho územia sa nachádza vodná plocha o výmere 3,8 ha. Kataster obce patrí medzi najmenšie v regióne.

Obec RATKOVO sa nachádza v severovýchodnej časti Turčianskej kotliny, na pravej strane rieky Váh. Je obkolesená pohoriami Malá a Veľká Fatra. V katastri obce sa nadmorská výška pohybuje od 452 m n. m. do 568 m n. m.. Katastrálne územie spadá do Fatransko-tatranskej oblasti vnútorných Západných Karpát.

Obec RATKOVO je od okresného mesta Martin vzdialená 18 km a susedí s obcami Šútovo zo severozápadu, Turany z juhu a Krpeľany zo severovýchodu.

1.4.Historický a urbanistický vývoj obce

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1489 Rathkow, r. 1786 Ratkovo, maďarsky Rattkó – Vagratkó. Osada patrila Révayovcom. Ratkovo bolo pôvodne poddanskou obcou, sídlom púchovskej kultúry a malo staroslovienske osídlenie. Meno vzniklo pravdepodobne podľa osadníka Radka. Púchovskú kultúru potvrdzuje vyvŕšené sídlisko púchovského horizontu na Hradisku. Na vrchu Hradisko je zachované valové opevnenie už z rímskej doby. Valové opevnenie je tiež pri Šútove - Boroviny a spolu strážili vchod do Turca v údolí Váhu z Oravy a Liptova. Obec mala teda už v dávnych dobách strategický význam.

Podľa opisu v Obecnej kronike, obec vznikla tak, že 8 rodín, ktoré žili pri rieke Váh a živili sa pltníctvom a rybárstvom, po veľkej povodni v auguste roku 1813, keď im voda vzala domy, postavili si nové na kopci Ratkovič, čo je asi 15 m výška nad Váhom. Postavili 6 nových drevených domov, ktoré vzrástli na 24 čísel. Najstarší dom bol O. Bellu č. 8, ktorý stál až do r. 1960. Zaoberali sa pltníctvom, rybárstvom a začali obrábať pôdu. Po Váhu sa splavovalo drevo z Oravy a Liptova a skladovalo sa na brehu Váhu. Faktorom na Ratkovskej strane bol Jozef Híčík z Ratkova. Pltníctvom si zarábali na živobytie zdraví a schopní občania, medzi nimi aj ženy. Plte splavovali zo Žiliny a aj do Komárna.

Za prvého zemana obce sa považuje Matej z Ratkova, ktorý získal majetok za vojenské zásluhy od kráľa Mateja Korvína. Zomrel pravdepodobne bez dedičov a azda testamentom ešte pred bitkou pri Moháči poručil svoj majetok sučianskemu farárovi. Jeho v r. 1534 nachádzame ako vlastníka dediny „Rathko“. Je pravdou, že v 1. pol. 16. storočia šľachtici a znievski premonštráti usadzovali na svojich majetkoch valaské obyvateľstvo a že časť sa usadila aj v Ratkove. V r. 1715 mala obec už dvojnásobný počet obyvateľov a ku koncu storočia (1785) v 14 domoch žilo už 88 obyvateľov. Obyvatelia obce sa celé stáročia venovali poľnohospodárstvu.

Pôvodne bola obec RATKOVO poddanskou obcou patriacou rodu Révayovcov.

Spolkový život obce sa sústreďoval v Dobrovoľnom hasičskom zbore, ktorý bol v obci založený v roku 1925

2. Prírodný potenciál

2.1. Geomorfologické pomery

Povrch katastra tvoria flyšové pieskovce, ílovce a druhotné dolomity.

Pôvodné krajinné typy v okolí obce RATKOVO boli činnosťou človeka zmenené na dnešnú podobu, ktorá sa dá charakterizovať ako **poľnohospodárska krajina so sústredenými vidieckymi sídlami a na oráčinovo-lúčno-lesnú krajinu.**

Výstavba vodného diela Krpelianska priehrada významne zasiahla obec , kedy bola úrodná časť ratkovského chotára pod dedinou vybagrovaná s cieľom ťažby štrku na výstavbu diela. Na mieste ťažby vzniklo jazierko a hlavne samotná priehrada zmenila pôvodný krajinný charakter obce.

2.2.Klimatické pomery

Klimatické pomery sú dané geografickou polohou územia v rámci mierneho klimatického pásma. Podnebie je mierne, zimy a letá sa striedajú nepravidelne. V údolí sa jedná o mierne teplú, vlhkú oblasť s chladnou a suchou zimou, so stúpajúcou nadmorskou výškou prechádza cez veľmi vlhkú vrchovinnú do mierne chladnej až chladnej horskej oblasti. Priemerná ročná teplota vzduchu na území v kotlinovej časti Veľkej Fatry je 6 – 8 °C. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou 60 - 80 dní.

2.3. Hydrologické pomery

Územie spadá do povodia rieky Váh. Hydrologickou osou katastra je rieka Váh.

2.4.Kvalita ovzdušia

Tak ako v regionálnom meradle aj v obci sa uplatňujú škodliviny zo spaľovacích procesov- oxid siričitý, oxidy dusíka, uhlíkovodíky a ťažké kovy.

V posledných rokoch, kedy pri náraste cien energií obyvatelia vo väčšom rozsahu využívajú na kúrenie drevo a uhlie (nie vždy dobrej kvality), sa obsah emisií v ovzduší mierne zvyšuje hlavne v zimnom vykurovacom období. V obci ani v okolí obce sa nenachádzajú žiadni významní znečisťovatelia prostredia (výrobné podniky a pod.)

Sprísňujúce sa legislatívne opatrenia sú dôsledkom toho, že trend v regióne je čo sa týka obsahu znečisťujúcich látok v prostredí klesajúci.

2.5.Pôda

2.6.Nerastné suroviny

2.7.Rastlinstvo

2.8.Lesníctvo

Lesy významne ovplyvňujú životné prostredie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre rastliny a živočíchy, sú zdrojom zdravia a osvieženia pre obyvateľov.

Obec RATKOVO je podhorskou obcou, podiel lesnej pôdy predstavuje 8,88 % z celkovej výmery katastra.

Hospodárenie v lesoch sú povinní zabezpečiť vlastníci a užívatelia podľa Lesných hospodárskych plánov.

V obci sa o les staralo Urbárske spoločenstvo, súkromní vlastníci a štátne lesy, no spoločenstvo Urbar zo zákona vďaka nečinnosti predsedu zaniklo. O vlastníctvo lesov sa roky súdili obce Ratkovo a Krpeľany, keď v r.1862 si Ratkovo lesy od Krpelian kúpili a v r.1926-27 si ich chceli privlastniť späť, hory pripadli nakoniec obci RATKOVO. Zmenu v rozlohe lesných pozemkov nastali ešte v roku 1901, kedy obec Ratkovo od Krpelian kúpila horu Ostredky a Poľany.

Zložením sú v prevahe lesy listnaté (najmä bukové, významnejší výskyt má breza) a menej sa vyskytujú lesy ihličnaté (smrek, jedľa, borovica).

Vzhľadom na značnú rozlohu lesov v katastrálnom území Ratkovo, má lesníctvo významnú úlohu v obci a to hlavne za účelom zabezpečenia palivového dreva.

2.9.Poľnohospodárstvo

Hospodárom na poľnohospodárskom pôdnom fonde, ktorý tvorí 63,6 % územia, je p. Sajdak – RAWE s,r,o, a súkromní vlastníci pôdy.

Obyvatelia obce vlastnia záhumienky, ktoré obrábajú (cca 30 % obyvateľov obce)

Poľnohospodárska výroba má v obci dlhoročnú tradíciu. **Živočíšstvo a rastlinstvo**

2.10. Enviromentálna regionalizácia

Obec má spracovaný miestny územný systém ekologickej stability (1995)

V zmysle zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny sa obec nachádza v I. stupni ochrany, osobitne chránené časti prírody sa v obci nenachádzajú. – toto ešte musím preveriť.

Katastrálne územie obce zasahuje nadregionálny biokoridor riečneho ekosystému rieky Váh.

Úpätie Veľkej Fatry tvorí regionálny biokoridor a jeho súčasťou je ekotón Ratkovo – Turčianska Štiavnička. Lokalita Hradisko bola pôvodne určená ako biocentrum miestneho významu.

Národný park Malá Fatra a Šútovská epigenéza (vodopád a kaňonovité Tiesňavy) sú na okraji extravilánu našej obce.

Ochrana prírody (zák.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny)

Väčšina katastrálneho územia obce sa nachádza v Turčianskej kotline, ktorá patrí medzi najzavretejšie a najjednoduchšie celky Slovenska. Z hľadiska ekológie katastrálne územie obce zasahuje nadregionálny biokoridor riečného ekosystému rieky Váh.

Ochrana ovzdušia (zákon 478 / 2002 Z. z. o ochrane ovzdušia)

Zákon upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

Tak ako v regionálnom meradle, aj v obci sa uplatňujú škodliviny zo spaľovacích procesov - oxid siričitý, oxidy dusíka, uhlíkovodíky a ťažké kovy. Doba zotrvania týchto látok v ovzduší je niekoľko dní, preto môžu byť v atmosfére prenesené do vzdialenosti niekoľko tisíc km od zdroja. Z ekologického a environmentálneho hľadiska situácia v regióne závisí od druhu a intenzity ekonomických aktivít a od štruktúry, intenzity a charakteru osídlenia.

Vývojový trend emisií základných znečisťujúcich látok je klesajúci, ako dôsledok sprísňujúcej sa legislatívy. Plynofikácia obce pozitívne prispela k ochrane ovzdušia. Znečistenie ovzdušia v obci nepriaznivo ovplyvňujú výfukové plyny z blízkej frekventovanej štátnej cesty I/18 a t. č. ukončeného diaľničného úseku. V menšom rozsahu sa znečisťuje ovzdušia aj spaľovaním domáceho odpadu.

Komunálny odpad (zák.č.223/2001 Z. z. o odpadoch)

Obec zabezpečuje vývoz komunálneho odpadu cez spoločnosť BRANTNER Fatra, s. r. o. Martin. V obci sa vykonáva separovaný zber odpadu (komponenty : papier, sklo, PET fľaše).

Množstvo komunálneho odpadu za rok 2014 predstavuje 35t

Množstvo komunálneho odpadu na 1 obyvateľa je 0,17t

Množstvo vyseparovaného odpadu na 1 obyvateľa 0,056t

Starostlivosť o územie (zák.50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov).

Územné plánovanie sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia. Okrem toho určuje zásady a vecnú časovú koordináciu činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historickú hodnotu územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvaloudržiateľného rozvoja (TUR).

Obec RATKOVO zatiaľ nemá spracovanú ÚPD obce.

Starostlivosť o lesy a pôdu (zák. 61/1977 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov Zák.543/2002 Z. z. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov).

Lesy sú podľa tohto zákona jednou zo základných zložiek životného prostredia, poskytujú pre priemysel trvalý zdroj drevnej hmoty.

Starostlivosť o vodu (zák. č.364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon))

Podmienky na ochranu podzemných a povrchových vôd a ekosystémov vymedzuje zákon. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Územie obce spadá do povodia rieky Váh.

3. Demografický potenciál

3.1.Počet obyvateľov

Demografický vývoj obyvateľstva na celom území obce Ratkovo má pozvoľný klesajúci charakter. Tento vývoj je spôsobený jednak znižujúcou sa natalitou, zvyšujúcou sa mortalitou a tiež prirodzenou migráciou obyvateľstva.

V okrese Martin je 43 obcí , obec RATKOVO patrí k malým obciam. Podľa sčítania ľudu v roku 2001, počet obyvateľov obce predstavoval 193, počet obyvateľov v roku 2011 poklesol na počet 182, čo je úbytok -11. Od roku 2011 sa počet obyvateľov výrazne nemení, k 1.1.2015 bol počet obyvateľov obce 181.

Počet obyvateľov k 1.januáru 2015 predstavuje 181 obyvateľov

3.1.1. Vývoj počtu obyvateľov

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
177	193	189	191	187	182	178	175	173	177	176	182	173	177	181

Prevalu (51-53 %) podľa pohlavia majú v obci Ratkovo muži, najvyšší rozdiel bol v roku 2000, kedy muži boli v prevahe o 7,34 %.

3.1.2. Veková štruktúra podľa pohlavia)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov spolu	176	174	173	177	181
Z toho ženy spolu	85	83	82	83	85
Ženy 15-64 r.	61	60	60	60	60
Z toho muži spolu	91	91	91	94	96
Muži 15-64 r.	66	66	69	72	72

Podiel žien na celkovom počte obyvateľov v roku 2014 predstavoval 46,96 %.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo tvorí 72,93 %.

Počet obyvateľov za posledných 5 rokov vzrástol o 5 , čo je prírastok o 2,7 %

Populačný vývoj v obci je priaznivý, v sledovanom období len v roku 2014 sa narodilo 6 detí (3,3 % obyv.), **v obci je potrebné aktívne podporovať bytovú výstavbu, zamestnanosť a pod.**

Veková štruktúra obyvateľstva obce Ratkovo odzrkadľuje štruktúru obyvateľstva na celom území Slovenskej republiky, ktorej charakteristickou črtou je zvyšovanie počtu obyvateľov v poproduktívnom veku.

V obci Ratkovo je väčšina obyvateľov vo veku 15 - 59 rokov (121 obyvateľov) t.j. 66,48 % obyvateľov. Pomer obyvateľov v poproduktívnom veku k predproduktívnemu veku je 1,77.

Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia

kategória	muži	ženy	spolu	rozdiel (M-Ž)
0 - 4	1	3	4	-2
5 - 9	2	4	6	-2
10 - 14	11	1	12	10
15 - 19	8	7	15	1
20 - 24	4	7	11	-3
25 - 29	6	1	7	5
30 - 34	5	10	15	-5
35 - 39	9	7	16	2
40 - 44	6	5	11	1
45 - 49	4	9	13	-5
50 - 54	11	8	19	3
55 - 59	9	5	14	4
60 - 64	6	3	9	3
65 - 69	3	6	9	-3
70 - 74	4	4	8	0
75 - 79	2	3	5	-1
80 - 84	3	2	5	1

85 - 89	1	2	3	-1
90 - 94	0	0	0	0
95 - 99	0	0	0	0
100 a viac	0	0	0	0
nezistené	0	0	0	0
spolu	95	87	182	8

Zdroj : ŠÚ

3.2.Prirodzený prírastok a migrácia obyvateľstva

Prirodzený prírastok ako aj migrácia obyvateľstva sú odrazom ekonomickej situácie obyvateľstva v obci. Z nasledovného prehľadu vidieť, že rok od roku 2013 je rastúci trend, s nárastom počtu narodených detí a počtu prihlásených obyvateľov.

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Prírastok/úbytok + / -
2010	2	6	4	4	-1
2011	3	4	3	8	-6
2012	4	1	3	2	-1
2013	3	4	5	1	+4
2014	6	0	2	0	+4

3.3.Národnostné zloženie

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej menšine alebo etnickej skupine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, ani reč, ktorú človek väčšinou používa alebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej menšine či etnickej skupine.

Podľa údajov štatistiky SODB 2011 je 98,35 % (179) obyvateľov slovenskej národnosti,3 obyvatelia národnosť neuviedli , podľa zdrojov z OÚ národnostné zloženie obyvateľstva v obci nikdy nespôsobovalo žiadne problémy a od roku 1994 v obci žijú len obyvatelia slovenskej národnosti.

3.4.Obyvateľstvo podľa vierovyznania

Najpočetnejšou skupinou obyvateľov sú obyvatelia evanjelického vierovyznania.

Vierovyznanie	počet	podiel (%)
1.) Rímskokatolícka cirkev	20	10.99
2.) Evanjelická cirkev augsburského vyznania	149	81.87
3.) Gréckokatolícka cirkev	1	0.55
4.) Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	0.55
5.) Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	1	0.55

6.) iné	1	0.55
7.) bez vyznania	5	2.75
8.) nezistené	4	2.2

Zdroj : štatistika SODB 2011

4. Životná úroveň

4.1.Bývanie

Úroveň bývania výrazne ovplyvňuje kvalitu života občanov. Súčasná výstavba rodinných domov je dostatočná, čo pozitívne vplýva na prirodzenú reprodukciu populácie. O individuálnu bytovú výstavbu v obci je záujem, preto bude potrebné riešiť infraštruktúru a perspektívne riešiť rozvoj obce aj ÚPD. Je potrebné sa zamerať sa na prípravu pozemkov a infraštruktúry na výstavbu rodinných domov.

Obec plánuje výstavbu IBV v lokalitách Luhy, Prielohy, Škutiny a v prelukách medzi RD v intraviláne obce.

Údaje o domovom a bytovom fonde boli súčasťou sčítania obyvateľov v roku 2011 v súlade so Zákonom č.165/1998 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov. V posledných 2 rokoch sa zvýšil počet domov a domácností z dôvodu prebiehajúcej IBV.

	2011	2014
Počet domov spolu		
- trvalo obývané	54	58
Počet bytov spolu	57	
- z toho v RD	56	58

Počet osôb na 1 obývaný byt je 3,18 obyvateľa.

V obci sa nenachádzajú žiadne bytové domy, obyvatelia bývajú vo vlastných rodinných domoch alebo spoločne s rodičmi.

Po dohode s vlastníkmi pozemkov sa v obci plánuje realizácia IBV a tá má pozitívny vplyv na zvýšenie životnej úrovne obyvateľov obce ako i na zvýšenie počtu obyvateľov .

5. Ekonomický potenciál (PREKOPAŤ)

5.1.Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Podľa údajov zo sčítania ľudu v roku 2011 z celkového počtu 174 obyvateľov, ekonomicky aktívnych (EAO) bolo 126, čo je 72,4 % , väčšina obyvateľov dochádza za prácou mimo obec, do Martina, ale i do Turian a do Sučian dochádzalo 123 obyvateľov, čo je 86,01 %

ekonomicky aktívnych obyvateľov. Z celkového počtu EAO len 3 (0,021%) pracovali v primárnom sektore, 43 (2,1%) v sekundárnom sektore a až 95 (66,43 %) pracovalo v terciárnom sektore.

5.2. Nezamestnanosť v obci od roku 2010 – 2014

Evidovaným nezamestnaným je občan, ktorý nie je v pracovnoprávnom, služobnom, členskom pomere, nevykonáva samostatne zárobkovú činnosť, ani sa sústavne nepripravuje na výkon povolania

5.2.1. RATKOVO - počet obyvateľov (evidovaní uchádzači o zamestnanie)

2010	2011	2012	2013	2014	2015
13	10	9	17	12	10

Zdroj : ÚPSVaR

(údaj r. 2015 do 30.6.)

Miera nezamestnanosti v okrese Martin v rokoch 2010 - 2014 bola nižšia ako je celoslovenský priemer. Obec Ratkovo patrí medzi obce s mierou nezamestnanosti nižšou ako celoslovenský a okresný priemer.

5.2.2. Nezamestnaní - uchádzači o zamestnanie Ratkovo

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Muži	7	6	4	10	7	5
Ženy	6	4	5	7	5	5

Zdroj : ÚPSVaR

Počet evidovaných nezamestnaných v obci v sledovanom období bol najnižší v roku 2012 , s výraznejším nárastom v roku 2013. I. polroku 2015 je počet nezamestnaných 10, čo je 5,52 % z celkového počtu obyvateľov.

5.2.3. Prehľad nezamestnaných podľa doby evidencie

Rok 2014

Doba evidencie	Do 3 mesiacov	4-6 mesiacov	7-9 mesiacov	10-12 mesiacov	13-24 mesiacov	Nad 24 mesiacov
Ratkovo	0	3	2	0	3	4

Zdroj : ÚPSVaR

Z tabuľky vidieť, že 58,3 % nezamestnaných sú nezamestnaní viac ako jeden rok, čo môže negatívne ovplyvniť mieru nezamestnanosti v obci.

5.2.4. Prehľad nezamestnaných podľa veku

Rok 2014

	spolu	19 r.	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	>60
Ratkovo	12	1	2	1	0	0	0	1	2	2	3

Zdroj : ÚPSVaR

Podľa veku tvoria mladí nezamestnaní do 30 rokov 33,3 % a starší nad 50 rokov 58,3 %

5.2.5. Prehľad nezamestnaných podľa stupňa dosiahnutého vzdelania

Rok 2014

	Vzdel. spolu	základné	vyučení	SOU US	SOS s mat.	Vyššie-bakal.
Trebostovo	12	2	4	5	0	1

Zdroj : ÚPSVaR

Najviac nezamestnaných je v kategórii SOU US – 41,7 %

Najvýznamnejším zamestnávateľom z pohľadu počtu pracovných miest v obci sú podnikatelia. Pre obec s pomerne vysokým počtom podnikateľov je typické samozamestnanie.

5.3. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva má pre rozvoj obce zásadný význam. Je dôležité aké vzdelanie má obyvateľstvo na danom území a je potrebné zosúladiť ponuku s dopytom, čo následne minimalizuje potrebu migrácie obyvateľstva za pracovnými príležitosťami do iných regiónov.

Na základe výsledkov posledného sčítania obyvateľstva k 31. 12. 2011 bola vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Ratkovo nasledovná:

vzdelanie	počet	podiel (%)
1.) základné	25	13.74
2.) učňovské (bez maturity)	30	16.48
3.) stredné odborné (bez maturity)	30	16.48
4.) úplné stredné učňovské (s maturitou)	7	3.85
5.) úplné stredné odborné (s maturitou)	29	15.93
6.) úplné stredné všeobecné	9	4.95
7.) vyššie odborné vzdelanie	4	2.2
8.) vysokoškolské bakalárske	4	2.2
9.) vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	17	9.34
10.) vysokoškolské doktorandské	0	0
11.) bez školského vzdelania	25	13.74
12.) nezistené	2	1.1

5.4.Podnikateľská sféra

Počet podnikateľov : 2

Počet SHR : 0

Počet podnikov : 0

V obci RATKOVO má v súčasnosti podnikateľská sféra nasledovné zastúpenie - obchod

Primárny sektor :

obec neeviduje žiadnych súkromne hospodáriacich roľníkov

Sekundárny sektor : 0

Terciárny sektor : 0

Väčšina ekonomicky aktívneho obyvateľstva odchádza za zamestnaním mimo obce.

V záujme znižovania percenta nezamestnanosti a počtu obyvateľov dochádzajúcich za prácou mimo obec, je potrebné vytvárať vhodné a motivujúce podmienky pre potencionálnych zamestnávateľov, ako aj samozamestnávateľov – malých podnikateľov.

5.5.Hospodárenie obce

Hospodárenie obce je stabilné. Pri svojej činnosti nevytvára a nehromadí dlhodobé záväzky, vyvíja aktivity, ktoré zabezpečujú splatenie všetkých pohľadávok voči obci. Usiluje o to, aby bol majetok zhodnocovaný a využívaný v prospech obyvateľstva.

Finančné hospodárenie obce sa riadi schváleným rozpočtom na príslušný kalendárny rok. Rozpočet sa vnútorne člení na bežný a kapitálový rozpočet príjmov a výdavkov.

5.5.1. Štruktúra majetku (údaje v EUR)

	2012	2013	2014
Neobežný majetok	293 577	285 396,18	268 837,05
Dlhodobý nehmotný majetok	0	0	0
Dlhodobý hmotný majetok	256 338	248 157,00	238 358,26
Dlhodobý finančný majetok	37 239	37 239,18	30 478,79
Obežný majetok	38 581	42 697,28	28 182,54
Zásoby	0	0	0
Pohľadávky	505	0	221,79
Finančný majetok	38 076	42 697,28	27 960,75
AKTÍVA SPOLU	332 613	328 566,98	297 459,91

PASÍVA

	2012	2013	2014
Vlastné zdroje	183 057	188 586,34	180 681,76
Fondy	0	0	0
Majetkové fondy			
Finančné fondy			
Výsledok hospodárenia	176 297	181 825,95	180 681,76
Cudzie zdroje			
Rezervy	0	1350,00	0
Dlhodobé záväzky	8	15,81	24,48
Krátkodobé záväzky	67 931	62 037,48	45 205,82
PASÍVA SPOLU	332 613	328 566,98	297 459,91

Zdroj: MF SR, Register účtovných závierok

V nasledujúcich tabuľkách je **vyčíslené podrobné hospodárenie obce** (údaje získané z OÚ Ratkovo)

Štruktúra príjmov (EUR)

	2012	2013	2014
Celkové príjmy			
Bežné príjmy			
Kapitálové príjmy			

Plnenie rozpočtových výdavkov (EUR)

Výdavky	2012	2013	2014
Plnenie bežného rozpočtu			
Schválený upravený rozpočet			
Skutočnosť			
Plnenie kapitálového rozpočtu			
Schválený upravený rozpočet			
Skutočnosť			

6. Technická infraštruktúra

6.1. Dopravná infraštruktúra

Základným predpokladom rozvoja každého regiónu je jeho dostupnosť. Rozvoj dopravnej infraštruktúry ovplyvňuje jednak hospodársky rozvoj regiónu, ale aj spôsob života a životnú úroveň jeho obyvateľov. Preto je dôležité vychádzať zo súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry. V rámci neho patrí obec Ratkovo do žilinsko-martinského ťažiska osídlenia ako aglomerácie s najväčším predpokladom zabezpečenia kvartérnych aktivít najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu.

Obec nemá železničné komunikácie. Obcou prechádza štátna cesta I. triedy I/18, ktorá je veľmi frekventovaným ťahom v smere Martin - Poprad, na hranici katastra obce bol v roku 2015 dobudovaný úsek diaľnice D1 s výjazdom pre obec Ratkovo. Stredom obce prechádza cesta III. triedy, ktorej technický stav vyžaduje rekonštrukciu. Vzhľadom na svoju polohu je dopravná dostupnosť obce v rámci regiónu dobrá.

V obci nie sú vybudované chodníky pre chodcov a v zlom technickom stave sú aj odvodňovacie rigoly.

Železničné spojenie zabezpečuje železničný uzol Vrútky, najbližšie stanice sú od obce vzdialené 1 km (Šútovo a Krpeľany), kde zastavujú len osobné vlaky. Z hľadiska zónovania patria do priestoru Severozápadné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Žilina/Martin.

Spojenie obce s okolitými obcami a mestom Martin zabezpečuje prímestská hromadná doprava. Prímestskú hromadnú dopravu zabezpečuje SAD Žilina, a.s., prevádzka Martin. Medzinárodné autobusové linky prechádzajú mestom Martin, kde je spojenie dostatočné prímestskou hromadnou dopravou.

Letecké spojenie (dôležité z pohľadu perspektívne sa rozvíjajúceho CR) je možné z letiska Bratislava (250 km), Žilina (45 km), Poprad (125 km).

6.2. Inžinierske siete

6.2.1. Elektrická sieť

Obec je zásobovaná elektrickou energiou prostredníctvom podniku Stredoslovenská energetika, a.s. elektrickou energiou z 22 kV vzdušného vedenia. Distribúcia elektrickej

energie je zabezpečená cez vzdušné prípojky do dvoch obecných distribučných trafostaníc
Dĺžka rozvodov 1,8 km + počet prípojok 63 údaj z roku 2007

6.2.2. Kanalizácia

V obci RATKOVO nie je vybudovaná kanalizačná sieť. Vzhľadom na zvýšené požiadavky na ochranu životného prostredia je potrebné zabezpečiť vybudovanie splaškovej kanalizácie. Projekt vybudovania kanalizácie je v riešení s TURVOD, a.s., t. č. prebieha stavebné konanie. Je predpoklad, že kanalizácia v obci bude vybudovaná, čím sa významne skvalitní životné prostredie.

6.2.3. Vodovodná sieť

Podľa zákona o Obecnom zriadení č.36/1990 Z. z. je obec povinná zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou a rovnako zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. V súčasnosti kompetencie obec rieši cez podnik Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s. Martin. Pitná voda v okrese Martin má dlhoročne nezávadnú a dobrú kvalitu. Voda z povrchových tokov nie je v okrese využívaná na pitné účely. Obec má vybudovaný rozvod pitnej vody od roku 1971, vyžaduje si pravidelnú údržbu a obnovu.

6.2.4. Telekomunikačná sieť

Obec je napojená na digitálnu telefónnu ústredňu, ktorá patrí do UTO Martin. Ústredňa je pripojená na hlavnú - riadiacu digitálnu ústredňu vo Vrútkach prostredníctvom optického kábla. V súčasnosti je možnosť pripojenia vysokorýchlostného prenosu dát. Pošta sa nachádza v obci Krpeľany a služby poskytuje aj pre obec Ratkovo. Mobilní operátori: územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile, O2 prostredníctvom vysielateľov umiestnených v katastri obce Turany

6.2.5. Zásobovanie teplom

Obec je plynofikovaná. Väčšina domácností je vybavená plynovými sporákmi na propán-bután, veľkými a malými fľašami. Obec je splynofikovaná, 50% domácností vykuruje plynom. Ostatní vykurujú elektrickou energiou a pevným palivom.

Obecné budovy sú zásobované teplom prostredníctvom plynového kúrenia. Predpokladá sa nárast využitia solárnej energie a iných alternatívnych zdrojov energie.

6.2.6. Internet

Pokrytie internetom zabezpečujú zatiaľ firma T-Com, Orange a Slovanet, formou drôtového i bezdrôtového pripojenia.

7. *Občianska infraštruktúra a vybavenosť*

7.1. Infraštruktúra vzdelávania

Obec RATKOVO bola vždy malou obcou a nikdy nemala vlastné školské zariadenie. Obec je súčasťou školského obvodu Krpeľany. ZŠ a MŠ sa nachádza v obci Krpeľany.

Školské zariadenia pre deti, ktoré vyžadujú osobitný prístup sa nachádza v Martine.

Stredné odborné školy a gymnáziá sú v Martine, Turčianskych Tepliciach, Turanoch, Sučanoch a vo Vrútkach. Nadregionálny význam má martinská Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského v Martine. Celoslovenský význam má Žilinská univerzita v Žiline.

Mimoškolské zariadenia, centrá pre využitie voľného času detí, mládeže a seniorov sa v obci nenachádzajú, ale vzhľadom na vekovú štruktúru by bolo potrebné o takom zariadení uvažovať.

7.2. Sociálna infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra v obci takmer neexistuje. V rámci regiónu sa v posledných rokoch zvýšil počet miest v zariadeniach sociálnej starostlivosti. Obec zatiaľ nezabezpečuje opatrovateľskú starostlivosť z dôvodu nezáujmu obyvateľov.

Túto oblasť bude potrebné riešiť v spolupráci so susednými obcami .

7.3. Zdravotná infraštruktúra

Obec patrí do obvodu Krpeľany spolu so 4 susednými obcami. Ordinuje všeobecný lekár i pediater. Pohotovostnú službu zabezpečuje LSPP v Martine pre dospelých a deti, ako i zubná pohotovosť.

Zdravotnícku starostlivosť pre občanov obce zabezpečujú nasledovné zdravotnícke zariadenia

- Univerzitná nemocnica Martin (plní funkciu aj okresnej a mestskej nemocnice)
- Lekárska služba prvej pomoci a Záchranná zdravotná služba
- Polikliniky v Martine
- Ambulancie nešťátnych všeobecných, odborných lekárov a pediatrov

- 2 detské sanatória (v správe ŽSK) pre deti s respiračnými, pohybovými a neurologickými chorobami

7.4.Kultúrny potenciál

V obci Ratkovo vybudovali Kultúrny dom v rokoch 1955 - 1960. Obyvatelia obce sa rozhodli investovať peniaze získané z predaja pozemkov a venovali výstavbe veľa dobrovoľníckej práce. Kultúrny dom bol v rokoch 2010-2011 rekonštruovaný za finančnej podpory štrukturálnych fondov. V budove sídli Obecný úrad, Obecná knižnica (???? ks výťažkov), spoločenská sála s kapacitou.....???? miest. Budova je však využitá len čiastočne a je nutné uvažovať o jej využití pre verejnoprospešné účely obce .

7.4.1. Podujatia

Súčasný kultúrny život v obci riadi komisia kultúry pri Obecnom zastupiteľstve.

Okrem toho oživujú folklórne tradície v obci organizovaním podujatí – stávanie mája, váľanie mája, dožinky, fašiangy , vianočné zvyky.

7.4.2. Cirkevný život

Podľa sčítania obyvateľstva z roku 2011 je v obci 149 obyvateľov evanj.-augsburského vierovyznania, čo predstavuje 81,87 obyvateľov. Patria do farnosti Turany Druhou najpočetnejšou skupinou sú tí, ktorí sa hlásia k rímsko-katolíckemu vierovyznaniu (10,99 %) - patria do farnosti Turany.

V obci sa nenachádzajú žiadne cirkevné budovy (murovaná zvonica ????). Veriaci e.av. sa stretávajú na modlitbách v priestoroch Obecného úradu.

7.4.3. Kultúrne pamiatky

Obec Ratkovo nemá žiadne pamiatky zapísané v zozname Národných kultúrnych pamiatok. Pre obec bola typická radová zástavba a pôvodne zrubové trojpriestorové domy so šindľami. Pôvod obecného erbu nie je známy, je to odtlačok pečatidla obce z konca 17.stor. (prijatý bol v roku 1997)

7.4.4. Spolková činnosť

Obec Ratkovo nemá bohatú spolkovú činnosť, ale je to spôsobené najmä skutočnosťou, že nemajú možnosť stretávať sa v priestoroch vyhradený na tento účel.

Spoločenskou organizáciou s najdlhšou tradíciou je Dobrovoľný hasičský zbor, Členovia zboru sa zúčastňujú brigád pri zveľaďovaní obce, organizujú kultúrno-spoločenské a športové podujatia.

Spevácky krúžok bol založený v r. 1983 vedúcou Monikou Barabášovou z Martina. Zúčastňovali sa súťaží v Martine, Ružomberku, Štiavničke, Blatnici aj v Detve. Spevácky krúžok bol 6 - členný a to: Calíková Emília st., Calíková Jana, Calíková Viera, Janotová Viera, Ing. Janotová Ľuba a Volnová Viera. Neskôr sa rozrástol i na tanečný krúžok – 15 členný: Miriam Gajdošová, Martina Gajdošová, Martina Vyšná, Jana Gajdošíková, Darina Fúčeľová, Iveta Fúčeľová, Jana Janotová, Zdena Tvarožná, Emília Calíková, Marcela Mičová, Ivana Mičová, Alena Bellová, Danica Bellová, Andrea Bellová, Jana Bellová. V 90-tych rokoch: Patrícia Milancová, Andrea Bellová, Zdenka Belová. V r. 1988 pred Veľkou nocou deti z tohto krúžku vynášali Morenu z dediny.

7.5. Športová infraštruktúra a cestovný ruch

Obec Ratkovo a okolie ponúka podmienky na rekreačný šport, turistiku, agroturistiku.

Obcou vedú značené cykloturistické trasy. Priamo v obci sa nachádzajú tenisové kurty a areál detského ihriska, obe zariadenia však vyžadujú rekonštrukciu a dobudovanie.

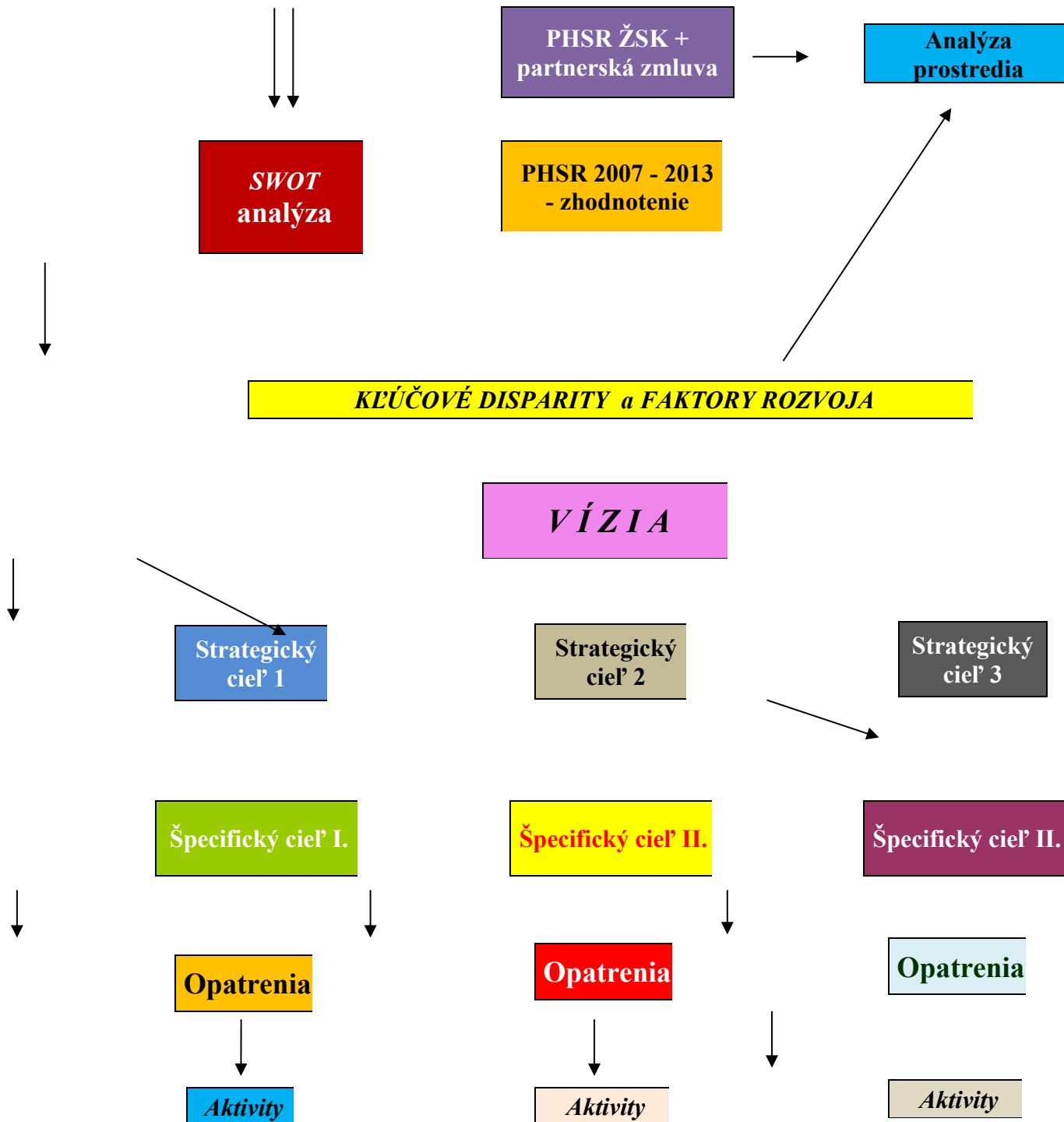
8. *Postup spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obec RATKOVO*

AUDIT ZDROJOV

Názory občanov, MVO
a spoločenských
organizácií v obci

- makroekonomická analýza
- sociálnoekonomická analýza

8.1. Opis rozvojovej stratégie

Zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky je definovaný prechod určitých kompetencií (čl. 1 par. 2) do pôsobnosti obce. Jednou z rozhodujúcich strategických oblastí je regionálny rozvoj a v rámci neho prechádza do pôsobnosti obce :

- vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja
- vypracúvanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja
- koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obcí

Snahou regionálnej politiky je ovplyvňovanie a koordináciu hospodárskych procesov, ovplyvňuje rozvoj veľkých územných celkov v rámci krajiny.

V rámci regiónov obce vykonávajú vlastnú politiku rozvoja územia s využitím princípov územného regionálneho marketingu. Vypracovaním PHSR plní obec jednu zo základných princípov regionálnej politiky – princíp programovania.

Vyššie uvedené kompetencie sú v podmienkach malých obcí, u ktorých je problémom nedostatok financií na investície a nízko rozvinuté hospodárstvo, možnosťou ako zabezpečiť trvaloudržateľný rozvoj obce pri využití miestnych zdrojov, ako skvalitniť infraštruktúru obce, ako vytvoriť podmienky pre podnikateľské aktivity a s tým spojený nárast pracovných príležitostí, ale najmä ako neustále skvalitňovať život jej obyvateľov.

Cieľom programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bolo sformulovať predstavy o smerovaní obce tak, aby boli v súlade s očakávaniami jej obyvateľov, aby vyjadrovali ich ekonomické a sociálne záujmy.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý strategický dokument na obdobie, ktoré pokrýva programové obdobie EÚ s výhľadom do roku 2025.

Program je v súlade so strategickými cieľmi štátu a vyššieho územného celku.

Rešpektuje záujmy ochrany historického a kultúrneho dedičstva, ochrany prírody.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ratkovo nadväzuje na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.

Súčasne je vypracovaný v súlade s Partnerskou dohodou 2014 - 2020.

Obec Ratkovo nie je zaradená medzi póly rastu, jej priority budú realizované predovšetkým prostredníctvom Programu rozvoja vidieka SR.

PHSR je otvorený dokument, ktorý bude podľa potreby aktualizovaný tak, aby sa dosahovali jeho ciele, aby obyvatelia obce mohli byť s kvalitou života v obci spokojní.

PHSR obce Ratkovo prispeje k zvýšeniu absorpčnej kapacity regiónu, t.j. k schopnosti regiónu čerpať prostriedky z fondov EÚ a iných podporných mechanizmov pre rozvoj.

8.2. Zabezpečenie a realizácia

8.2.1. Organizačné zabezpečenie

Pri strategickom plánovaní rozhodujúcu úlohu zohrala spolupráca starostu obce, poslancov Obecného zastupiteľstva a spracovateľa zúčastnených na tvorbe PHSR obce.

Proces realizácie a implementácie bude zabezpečovať Obecné zastupiteľstvo, taktiež aj jeho aktualizáciu.

Implementácia jednotlivých projektov vyžaduje, aby boli ich vedením poverené osoby, vzhľadom na veľkosť obce odporúčame externých projektových manažérov. Obec má už skúsenosti v manažovaní väčších projektov. Doteraz realizované projekty boli v spolupráci zástupcov Obecného úradu s občanmi obce a dodávateľskými partnermi.

8.2.2. Finančné zabezpečenie

Regionálny rozvoj v obci možno zabezpečiť prostredníctvom financií z nasledovných zdrojov:

- štátny rozpočet
- štátne fondy
- rozpočet samosprávneho kraja
- rozpočet obce
- sponzorské príspevky a dary
- úvery z bánk
- úvery a príspevky medzinárodných organizácií

Doplňkovým zdrojom sú finančné prostriedky zo štrukturálnej pomoci EÚ. Tieto sú podľa pravidiel EÚ určené regiónom a oblastiam vykazujúcim nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Zdroje u rozpočtu EÚ je možné získať len v prípade, že obec preukáže schopnosť spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Rovnaké pravidlo platí aj pre získanie finančných zdrojov zo štátneho rozpočtu.

9. SWOT analýza

Silné stránky • vybudované cyklotrasy • dobrá geografická poloha • dobrá dostupnosť prímestskej dopravy a dopravy vôbec • zachované prírodné prostredie • vybudovaná plynofikácia • kvalitné a zdravé životné prostredie • zdroje kvalitnej pitnej vody • verejná vodovodná sieť • separácia odpadu • tenisové kurty • detské ihrisko • vybudovaná telekomunikačná infraštruktúra (telefón, internet) • potenciál pre výrobu energie alternatívnym spôsobom • objekty občianskej vybavenosti (Kultúrny dom, predajne potravín) • spolková tradícia • Dobrovoľný hasičský zbor s dlhoročnou tradíciou • vysoké percento ekonomicky aktívneho ho obyvateľstva • obec prevzala kompetenciu opatrovateľskej starostlivosti • obec je mimo chráneného územia • separácia odpadu	Slabé stránky • zlá kvalita komunikácií v obci • neexistujúce chodníky popri celej dĺžke miestnych komunikácií • nevyhovujúca stará zástavka autobusov • verejnosťou slabo vnímané enviromentálne problémy • znečisťovanie ovzdušia spaľovaním fosilných palív • nevybudovaná kanalizácia • nevyužívané obnoviteľné zdroje energie • zastaraný a nedostatočne vybudovaný areál detského ihriska, nevyhovujúci technický stav • nedostatok plôch pre IBV • neexistuje systém poskytovania sociálnych služieb • nedostatok financií na poskytovanie sociálnych služieb v prípade o ich záujem • schátralé stavby a ich okolie • znečisťovanie potoka
Príležitosti • cestná sieť v kraji je súčasťou európskeho koridoru • vybudovanie rýchlostnej komunikácie (sever – juh) • podpora využívania slnečnej energie, rozvoj využívania obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie • zmena v podpore poľnohospodárskej produkcie smerom k netradičným plodinám s energetickým využitím • poľnohospodárska výroba ekologickým spôsobom • podpora internetizácie a informatizácie spoločnosti	Ohrozenia • nesprávne nastavený systém financovania samospráva s negatívnym dopadom na rekonštrukciu komunikácií • slabá resp. žiadna podpora pri využívaní obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie • globálne a klimatické zmeny • konflikt enviromentálnych a ekonomických záujmov • cena energií nevyhovujúci finančný rámec na budovanie a rekonštrukciu objektov občianskej vybavenosti

Príležitosti • možnosti využitia fondov EÚ na obnovu a rekonštrukciu objektov občianskej vybavenosti a služieb • rozvoj využitia alternatívnych zdrojov energie • priaznivé podmienky pre rozvoj talentu a nadania	Ohrozenia • klesajúci záujem o športovanie a voľnočasové aktivity • chýbajúca legislatíva pre podporu mikroregionálnych združení • nepriaznivý demografický vývoj
--	---

• upevňovanie a budovanie partnerských vzťahov v zahraničí • posilnenie spolupráce v rámci mikroregiónu Veľká Fatra • efektívne využitie penetrácie internetu • spolupráca s partnermi pri rozvoji miestnej zamestnanosti • podpora a realizácia podnikateľských zámerov • podpora vzniku obecných firiem • prenos kompetencií do pôsobnosti obcí pri realizácii komunitných sociálnych služieb • rast neštátneho neziskového sektora v oblasti poskytovania sociálnych služieb • zvyšujúce sa požiadavky na zdravé životné prostredie (hospodárenie na pôde a v lesoch)	• nepriaznivá (demotivujúca) legislatíva pre začínajúcich podnikateľov • nedostatok financií • neatraktívne finančné ohodnotenie v sociálnych službách • nekonceptnosť rozvoja sociálnych služieb • nesúlad legislatívnych noriem v oblasti ochrany prírody a krajiny • klimatické zmeny a zhoršujúce sa ŽP
--	--

10. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

10.1. Kľúčové disparity

Z vykonanej SWOT analýzy boli definované hlavné problémy obce:

- * ***zvyšujúca sa dopravná zaťaženosť komunikácií v katastrálnom území, zlý technický stav a nedostatočná kvalita z hľadiska bezpečnosti (značenie, chodníky, šírka komunikácie)***

identifikátor: zaťaženosť komunikácií
 objem investícií na rekonštrukciu a údržbu komunikácií

- * ***neexistujúca kanalizácia***

identifikátor: %-podiel objektov pripojených na kanalizáciu

- * ***zlý technický stav existujúcej infraštruktúry pre šport a voľno-časové aktivity***

identifikátor: počet skolaudovaných objektov
 výška investícií do infraštruktúry

- * ***zastarané vybavenie Požiarnej zbrojnice***

identifikátor: výška investície 30 tis

- * ***nedostatok pripravených plôch pre IBV***

identifikátor: počet nových pozemkov s infraštruktúrou
 výška investície

10.2.Faktory rozvoja

Z vykonanej SWOT analýzy boli identifikované faktory rozvoja obce:

- ***efektívne využívať zdroje pre rozvoj obce***
identifikátor: počet úspešných projektov podporených zo štrukturálnych fondov, grantových programov MVO a VÚC
- ***využiť predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu***
identifikátor: počet návštevníkov
počet zariadení pre využitie voľného času
km náučných chodníkov, turistických trás, cyklotrás
- ***využiť dobrú geografickú polohu obce – vstup do regiónu***
identifikátor: počet a štruktúra návštevníkov
- ***zlepšiť technickú infraštruktúru a zvýšiť príťažlivosť obce***
identifikátor: km zrekonštruovaných ciest
km vybudovaných chodníkov
počet objektov drobnej architektúry
výška investície na rekonštrukcie podkrovia OÚ

- ***využívať obnoviteľné zdroje energie, najmä biomasu***
identifikátor: pomer energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov k energii z verejných sietí
- ***zvyšovať enviromentálne povedomie občanov***
identifikátor: počet domácností zapojených do separovaného zberu odpadov
počet informačných podujatí o spracovaní odpadov
- ***využiť všetky podporné mechanizmy pre informatizáciu***
identifikátor: počet domácností pripojených na internet
počet pripojení cez vysokorýchlostnú linku
- ***zachovať kultúrne a historické dedičstvo prostredníctvom klubovej činnosti a občianskych aktivít***
identifikátor: počet podujatí
počet občanov zapojených do klubovej činnosti
- ***podporovať rozvoj individuálnej bytovej výstavby***
identifikátor: počet skolaudovaných objektov

STRATEGICKÁ ČASŤ

STRATEGICKÁ VÍZIA

Obec RATKOVO bude rozvíjajúcou sa obcou v zdravom životnom prostredí a s kvalitným životom pre všetkých jej obyvateľov.

STRATEGICKÉ CIELE

- I. Zabezpečiť vysokú kvalitu života pre všetkých obyvateľov obce , so zameraním na zdravé životné prostredie
- II. Vytvoriť podmienky pre aktivizáciu miestneho obyvateľstvo pri zachovávaní tradícií a zhodnocovaní miestneho potenciálu
- III. Využiť prírodné, kultúrne a historické dedičstvo na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

STRATEGICKÝ CIEĽ I

Zabezpečiť vysokú kvalitu života pre všetkých obyvateľov obce , so zameraním na zdravé životné prostredie, bezpečnosť a ekonomický rast

Špecifický cieľ 1.1.

Rekonštrukciou a vybudovaním infraštruktúry obce posilniť kvalitu života obyvateľov.

Opatrenie 1.1.1.

Rekonštrukcia technickej infraštruktúry za účelom zvýšenia bezpečnosti

A I/1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií

A I/2 Vybudovanie zastávky autobusov

A I/3 Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov

A I/4 Rekonštrukcia verejného osvetlenia

A I/5 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu

Opatrenie 1.1.2.

Odkanalizovanie obce

A I/6 Vybudovanie kanalizácie a napojenie na ČOV

Opatrenie 1.1.3.

Podpora rozvoja IBV v obci

A I/7 Dobudovanie inžinierskych sietí

Špecifický cieľ 1.2.

Revitalizáciou verejných priestranstiev v obci zlepšiť a zatriktívniť jej vzhľad

Opatrenie 1.2.1.

Vybudovanie centrálnej časti obce

A I/8 Vybudovanie námestia s parkovými úpravami a prvkami drobnej architektúry

Opatrenie 1.2.2.

Dobudovanie areálu cintorína

A I/9 Revitalizácia zelene, vybudovanie oplotenia

Špecifický cieľ 1.3.

Podporovať prispôsobovanie sa zmenám klímy a zlepšovať životné prostredie

Opatrenie 1.3.1

Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov ???

A I/10 Rekonštrukcia strechy obecného úradu

Opatrenie 1.3.2.

Skvalitnenie systému zberu, separácie a zneškodňovanie resp. zhodnocovanie odpadu

A I/11 Vybudovanie zberného dvora (v spolupráci s ostatnými obcami)

Opatrenie 1.3.3.

Realizácia opatrení na ochranu a propagáciu životného prostredia v obci

A I/12 Rekultivácia plôch verejnej zelene

Opatrenie 1.3.4.

Realizácia preventívnych opatrení na zníženie rizika povodní, požiarov a iných rizík

A I/13 Dobudovanie dažďovej kanalizácie (rigolov a odvodňovacích kanálov)

STRATEGICKÝ CIEĽ II

Vytvoriť podmienky pre aktivizáciu miestneho obyvateľstva pri zachovávaní tradícií a zhodnocovaní miestneho potenciálu

Špecifický cieľ 2.1.

Rozvíjať podmienky pre športovo - rekreačné a kultúrneho vyžitia v obci

Opatrenie 2.1.1.

Vytvorenie priestorov pre voľnočasové aktivity detí a spolkovú činnosť dospelých

A II/1 Rekonštrukcia nevyužitých podkrovných priestorov Obecného úradu

Opatrenie 2.1.2

Rozšíriť a zrehabilitovať verejné priestranstvo na areál pre športovo - rekreačné aktivity

A II/2 Rekonštrukcia , modernizácia a dobudovanie športovo- rekreačného areálu Škutiny

Špecifický cieľ 2.2

Podporovať spolupracujúce prostredie a hospodársky rozvoj

Opatrenie 2.2.1.

Vytváranie partnerstiev pre projekty

A II/3 Nadviazať spoluprácu so zahraničnými partnermi na úrovni samosprávy

Opatrenie 2.2.2.

Podpora prístupu LEADER

A II/ 4 Aktívne sa podieľať na činnosti verejnosukromného partnerstva v území , spoločne pripraviť ISRÚ

Opatrenie 2.2.3.

Rozvoj spolupráce subjektov na úrovni obce, regiónu , ako i na národnej a medzinárodnej úrovni

A II/5 Posilňovať spoluprácu prostredníctvom výmeny skúseností a spoločných projektov

STRATEGICKÝ CIEĽ III

Využiť prírodné, kultúrne a historické dedičstvo na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

Špecifický cieľ 3.1.

Zabezpečiť vybudovanie a modernizáciu infraštruktúry pre ponuku cestovného ruchu

Opatrenie 3.1.1.

Skvalitnenie a vybudovanie drobnej infraštruktúry CR

A III/1 Vybudovanie vyhliadkovej veže - vyhliadka Malá Fatra /Veľká Fatra v rámci obnovy. turisticky zaujímavých objektov.

A III/ 2 Vybudovanie náučného chodníka nad zaujímavým miestom nad Krpelianskou priehradou , kde rieka Váh vteká na územie Turca (spojené s enviromentálnou edukáciou)

A III/3 Vybudovanie malého amfiteátra nad jazerom

Opatrenie 3.1.2.

Zvýšenie informovanosti a priestorovej orientácie v obci

AIII/3 Vybudovanie informačných tabúl a orientačných smerovníkov k atraktivitám obce

AKČNÉ PLÁNY – projektové zámery

Finančný plán

Strategický cieľ I

<i>Opatrenie</i>	<i>Aktivita</i>	<i>Rozpočet</i>	<i>Vlastné zdroje</i>	<i>SF EÚ*</i>
------------------	-----------------	-----------------	-----------------------	---------------

Prílohy

Príloha č. 1 – Vzor anketového formulára

„Aka bude budúcnosť našej obce záleží aj odo mňa“
(svojimi návrhmi a názormi na život vo svojej obce príspejem k jej smerovaniu)

ANKETA - prieskum názorov na život obyvateľov obce

RATKOVO

Anketý sa môžu zúčastniť obyvatelia obce Diaková vo veku od 18 rokov.

Prosíme zakrúžkujte odpoveď. Ak sa neviete rozhodnúť, ak neviete posúdiť označte N

BLOK I

1. KVALITA : Kvalita života v obci je :
A - *veľmi dobrá*, B - *dobrá*, C - *uspokojivá*, D - *zlá*
2. SLUŽBY : S ponukou služieb a obchodov som :
A - *veľmi spokojný*, B - *častočne spokojný*, C - *častočne nespokojný*, D - *veľmi nespokojný*
3. KULTÚRA : S možnosťami kultúrneho vyžitia v obci som :
A - *veľmi spokojný*, B - *častočne spokojný*, C - *častočne nespokojný*, D - *veľmi nespokojný*
4. ŠPORT : S možnosťami športového vyžitia v obci som :
A - *veľmi spokojný*, B - *častočne spokojný*, C - *častočne nespokojný*, D - *veľmi nespokojný*
5. INFORMOVANOSŤ : S informovanosťou občanov v obci som :
A - *veľmi spokojný*, B - *častočne spokojný*, C - *častočne nespokojný*, D - *veľmi nespokojný*
6. DOPRAVA : S kvalitou prímestskej dopravy som :
A - *veľmi spokojný*, B - *častočne spokojný*, C - *častočne nespokojný*, D - *veľmi nespokojný*
7. VZHľad OBCE : So vzhľadom obce som :
A - *veľmi spokojný*, B - *častočne spokojný*, C - *častočne nespokojný*, D - *veľmi nespokojný*
8. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE : S kvalitou životného prostredia v obci som :
A - *veľmi spokojný*, B - *častočne spokojný*, C - *častočne nespokojný*, D - *veľmi nespokojný*
9. SOCIÁLNE SLUŽBY : S úrovňou zabezpečenia sociálnych služieb v obci som
A - *veľmi spokojný*, B - *častočne spokojný*, C - *častočne nespokojný*, D - *veľmi nespokojný*
10. PRÁCA : S ponukou pracovných príležitostí v obci som :
A - *veľmi spokojný*, B - *častočne spokojný*, C - *častočne nespokojný*, D - *veľmi nespokojný*

Námety na skvalitnenie života v obci (napríklad, čo považujete za dôležité zmeniť v obci, aby sa Vám žilo lepšie . Prosím buďte konkrétny (príklad : Opraviť miestnu komunikáciu na dolnom konci)

BLOK II

Zaujím o dianie v obci (vyberte aj viac odpovedí)

1. Zúčastňujem sa voľieb starostu a obecného zastupiteľstva :
A – vždy, B – občas, C – nikdy
2. Navštevujem starostu so svojimi požiadavkami
A – vždy, B – občas, C – nikdy
3. Zúčastňujem sa verejných zhromaždení, zasadnutí Obecného zastupiteľstva
A – vždy, B – občas, C – nikdy
4. Oboznámil som sa s Územným plánom obce
A – vždy, B – občas, C – nikdy
5. Zúčastňujem sa na podujatiach organizovaných v obci
A – vždy, B – občas, C – nikdy
6. Aktivne sa zapájam do života cirkvi
A – vždy, B – občas, C – nikdy
7. Sledujem informácie o rozvoji obce
A – vždy, B – občas, C – nikdy
8. Sledujem aktivity obce na vývesných tabuliach
A – vždy, B – občas, C – nikdy

9. Som členom spolkov a organizácií, ktoré v obci pôsobia

BLOK III.

Identifikácia dotazovaného (zakrúžkujte):

A - Muž B - Žena

Vek : A do 35 rokov

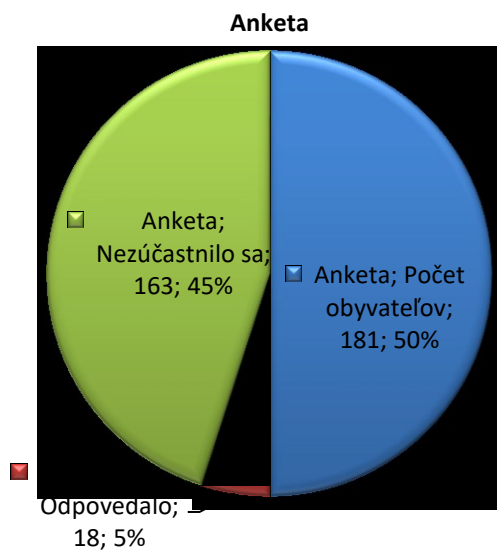
C nad 61

Status :

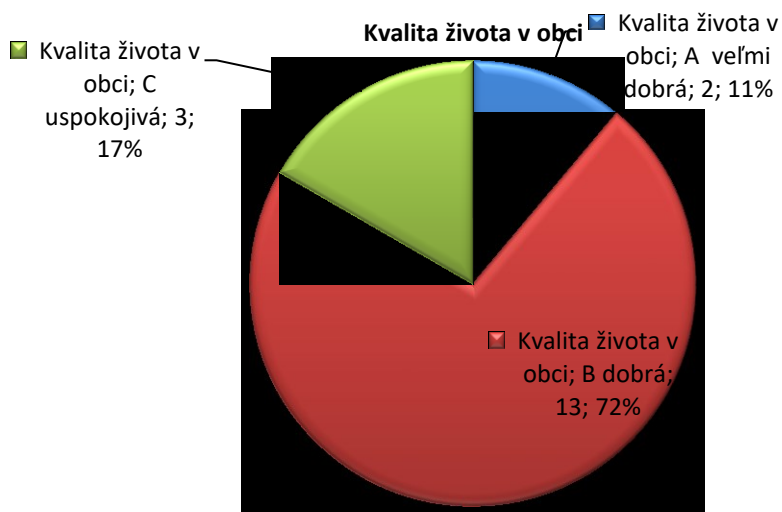
- A - pracujem
- B - podnikám
- C - som dôchodca
- D - som nezamestnaný
- E - som na materskej dovolenke
- F - študujem

Ďakujeme za spoluprácu! Výsledky ankety budú zapracované do dokumentu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce DIAKOVÁ na roky 2015 -2025.

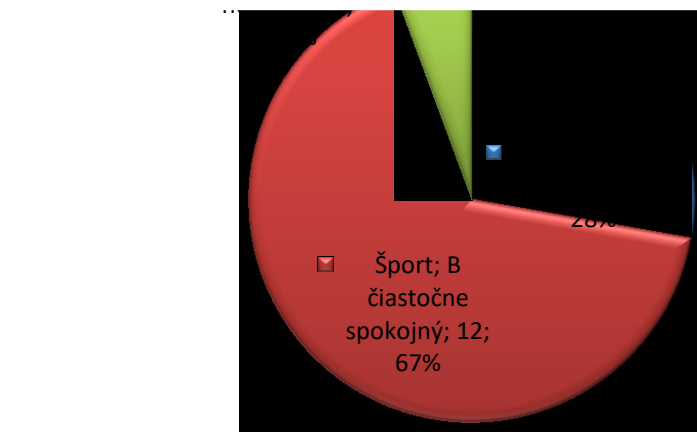
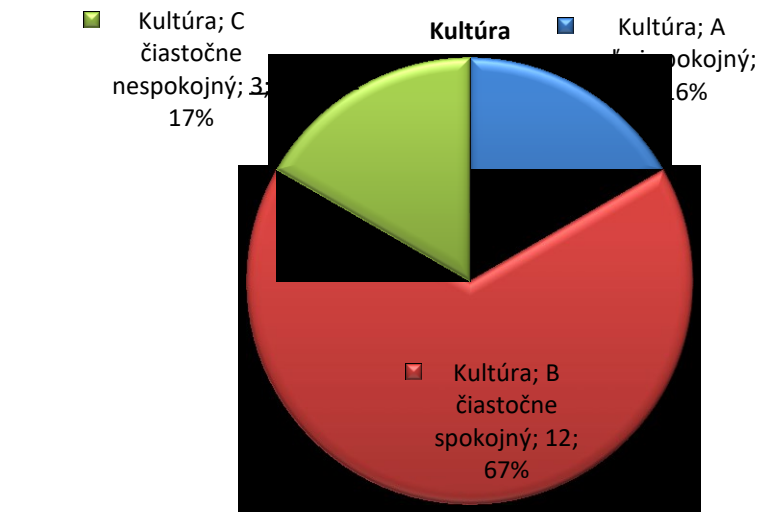
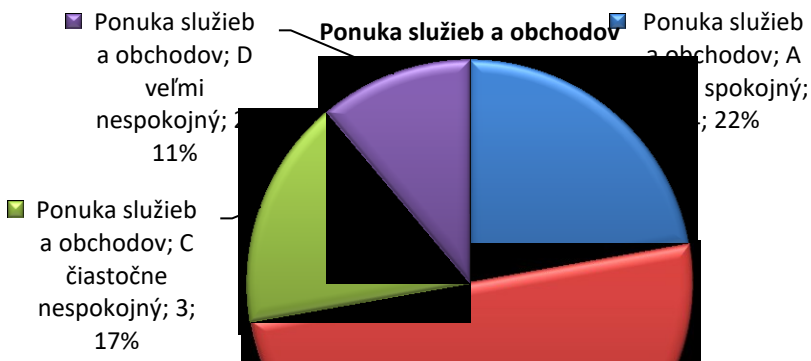
Blok I

Počet obyvateľov	181
Odpovedalo	18
Nezúčastnilo sa	163

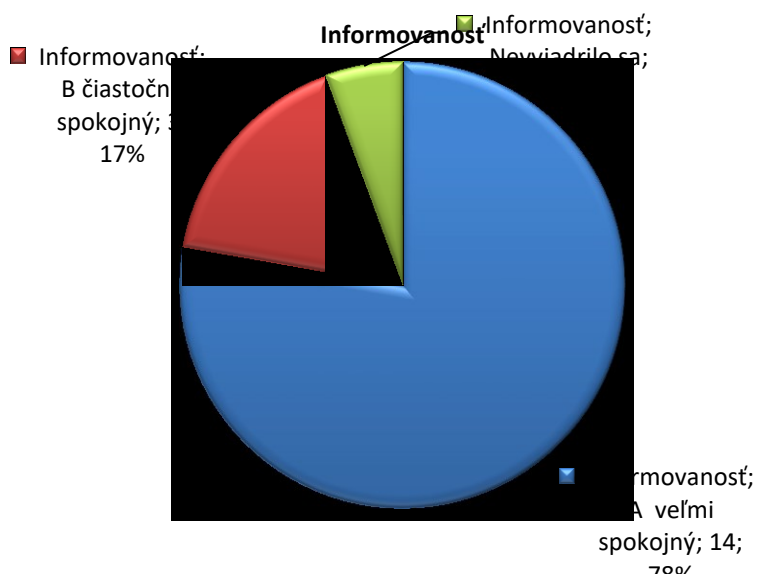
veľmi dobrá	2
dobrá	13
uspokojivá	3

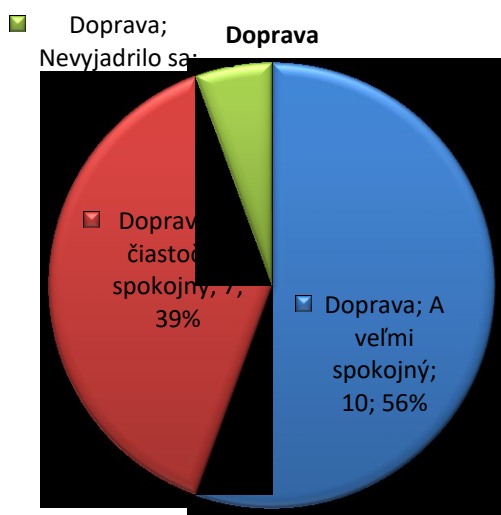
veľmi spokojný 5

častočne spokojný 12

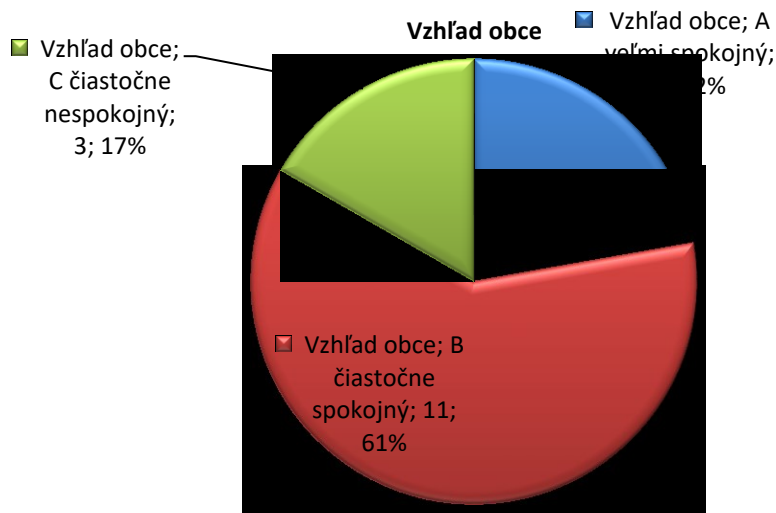
častočne nespokojný 1

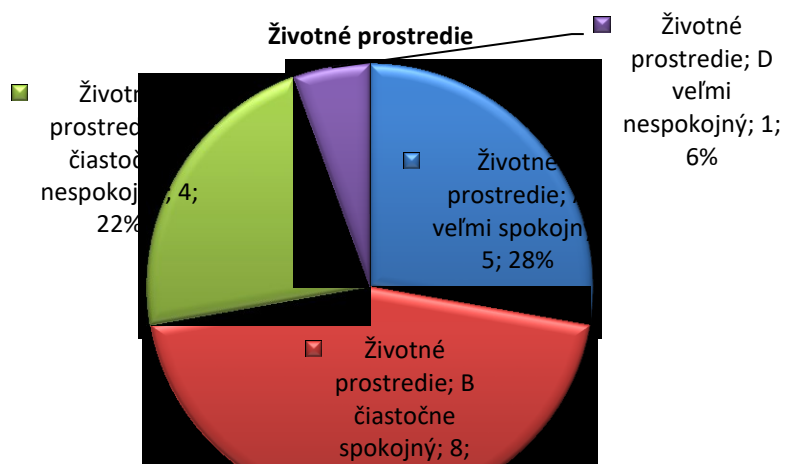
veľmi spokojný	14
čiastočne spokojný	3
nevyjadrilo sa	1

veľmi spokojný	10
čiastočne spokojný	7
nevyjadrilo sa	1

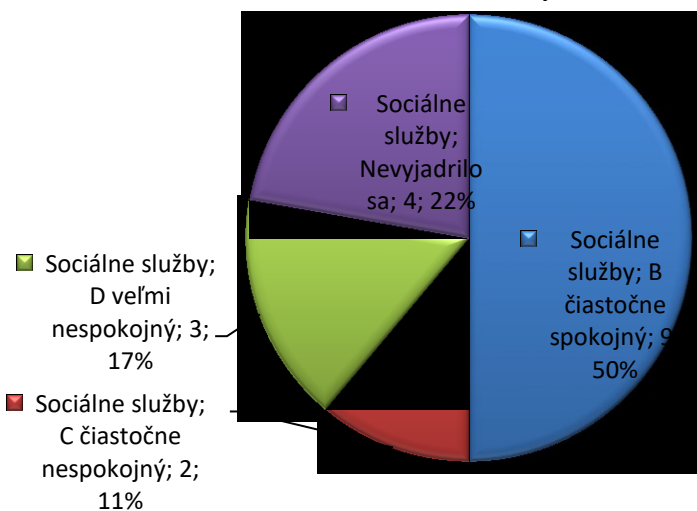

veľmi spokojný	4
čiastočne spokojný	11
čiastočne nespokojný	3

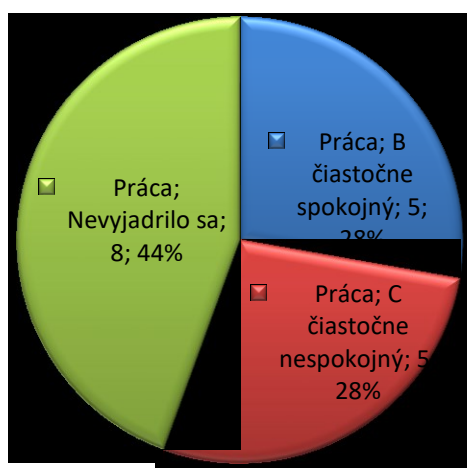
veľmi spokojný	5
čiastočne spokojný	8
čiastočne nespokojný	4
veľmi nespokojný	1

Sociálne služby

čiastočne spokojný	9
čiastočne nespokojný	2
veľmi nespokojný	3
nevyjadrilo sa	4

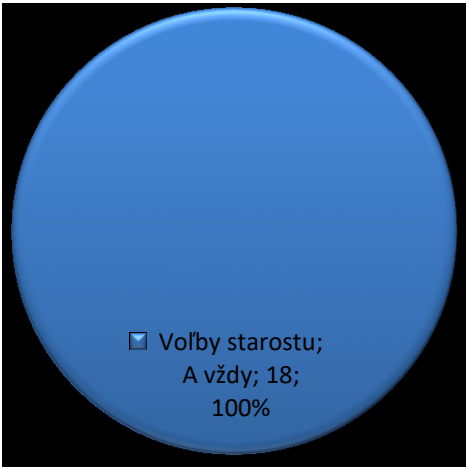
Práca

čiastočne spokojný	5
čiastočne nespokojný	5
nevyjadrilo sa	8

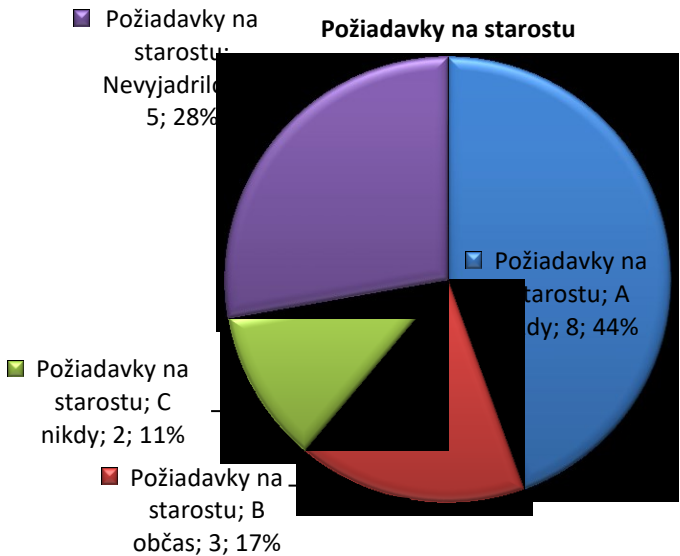
Blok II

Voľby starostu

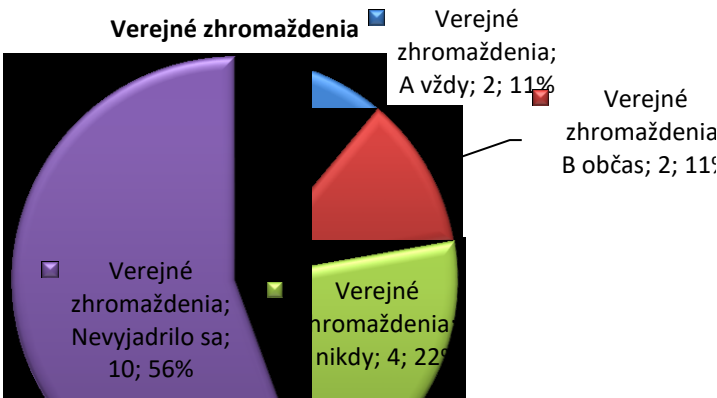
vždy 18

Požiadavky na starostu

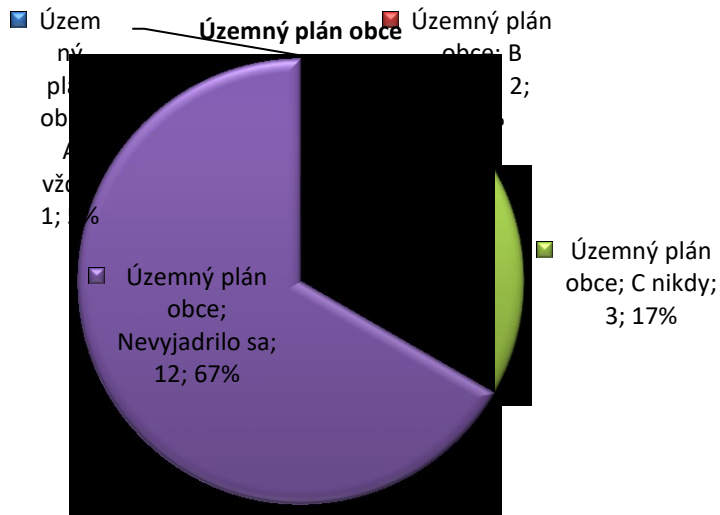

vždy 8
občas 3
nikdy 2
nevyjadrilo sa 5

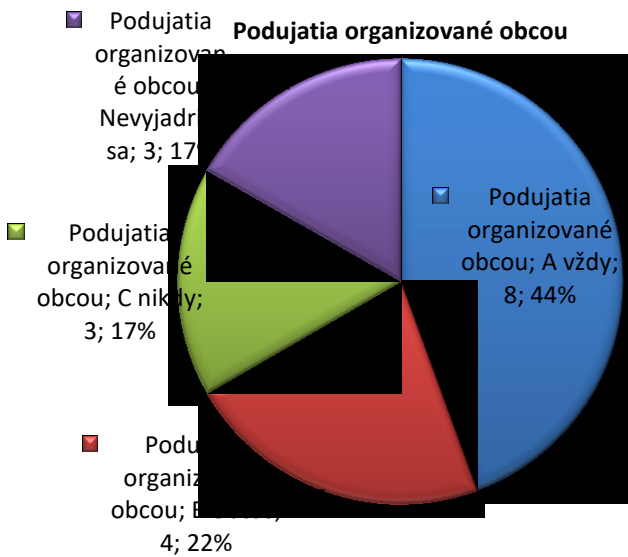
Verejné zhromaždenia

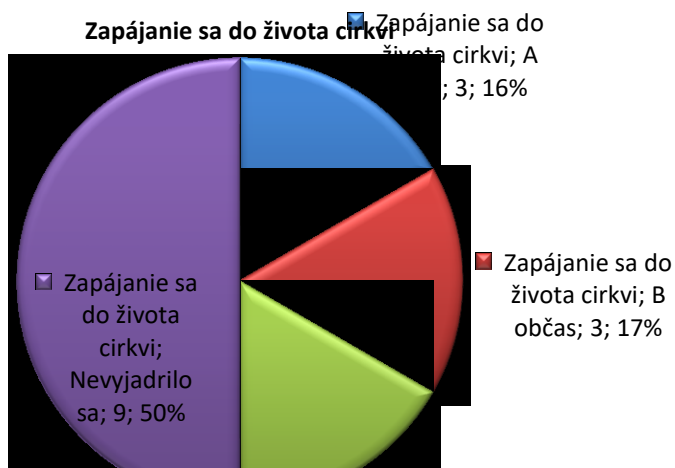
vždy	2
občas	2
nikdy	4
nevyjadrilo sa	10

vždy	1
občas	2
nikdy	3
nevyjadrilo sa	12

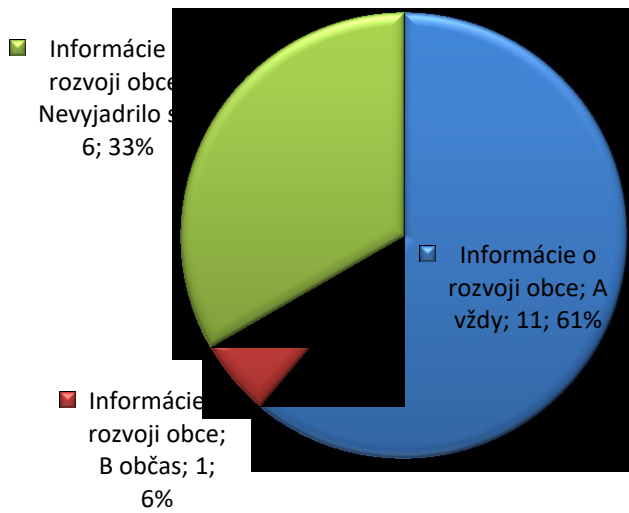

vždy	8
občas	4
nikdy	3
nevyjadrilo sa	3

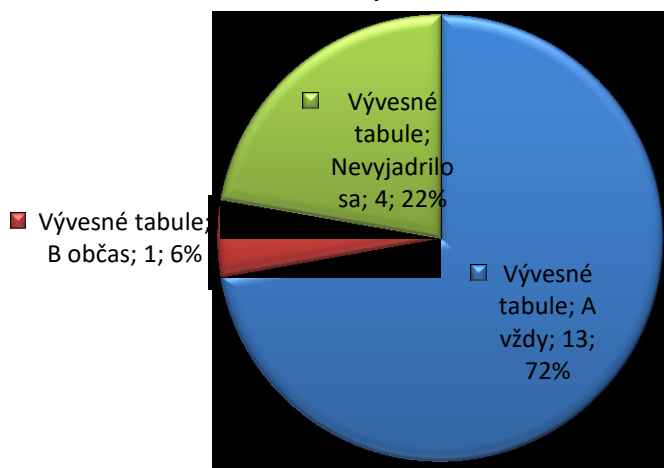
vždy	3
občas	3
nikdy	3
nevyjadrilo sa	9

Informácie o rozvoji obce

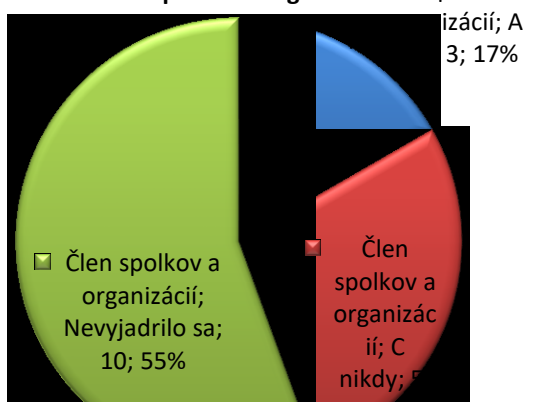
vždy	11
občas	1
nevyjadrilo sa	6

Vývesné tabule

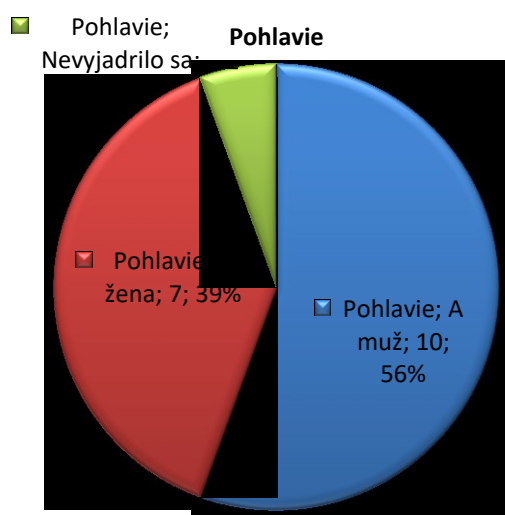
vždy	13
občas	1
nevyjadrilo sa	4

Člen spolkov a organizácií

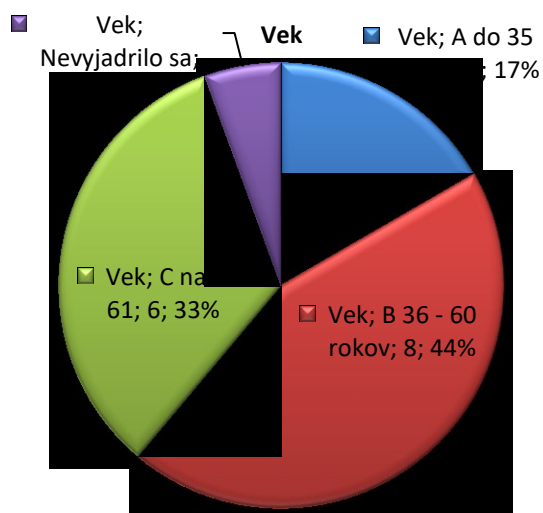

vždy	3
nikdy	5
nevyjadrilo sa	10

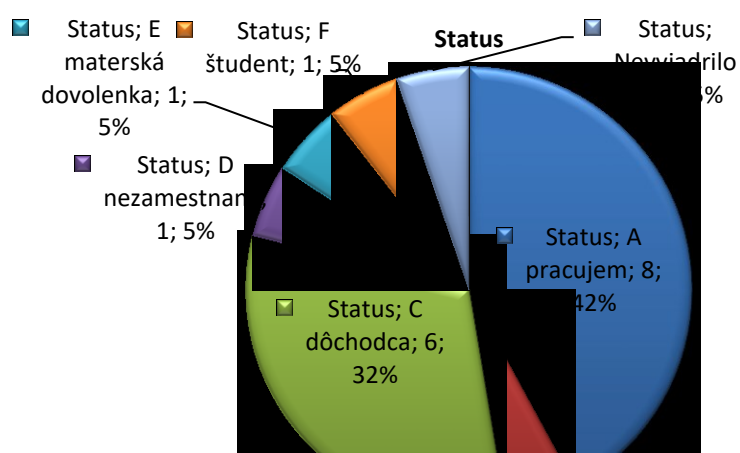
Blok III

muž	10
žena	7
nevyjadrilo sa	1

do 35 rokov	3
36 - 60 rokov	8
nad 61 rokov	6
nevyjadrilo sa	1

pracujem	8
podnikám	1
dôchodca	6
nezamestnaný	1
materská dovolenka	1
študent	1
nevyjadrilo sa	1